

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/305/2020
Identifikačné číslo spisu:	7902899682
Dátum vydania rozhodnutia:	24.10.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:7902899682.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Martina Holíča, v spore žalobcu POĽNOTREND Trebišov, a. s., so sídlom v Trebišove, Čerjaky 1095, IČO: 36 188 760, zastúpeného JUDr. Ľubomírom Cibere, advokátom, so sídlom v Trebišove, M. R. Štefánika 1161/184, proti žalovanému Vladimír Čarný - SHR, Stanča 103, IČO: 31 228 526, o zaplatenie 4.503,58 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 10C/578/2002, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 23. januára 2020 sp. zn. 3 Co/12/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trebišov (ďalej aj súd prvej inštancie) rozsudkom zo 16. mája 2018 č.k. 10 C/578/2002 zamietol žalobu a rozhodol o nároku žalovaného na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

1.1. Súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Trebišov sp. zn. 10C/578/2002 z 22. marca 2012 súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.503,58 € s príslušenstvom, pričom nárok žalobcu v prevyšujúcej časti týkajúcej sa úrokov z omeškania zamietol a priznal úspešnému účastníkovi trovy konania s tým, že rozsudok nadobudol právoplatnosť v prvom výroku 31. júla 2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Košice z 13. júna 2013 sp. zn. 3Co/198/12. V oboch rozsudkoch sa konštatovalo, že v priebehu konania nebol predložený žiaden dôkaz, z ktorého by vyplývalo, že žalovaný bol oprávneným užívateľom pozemku parc. č. XXX v roku 1999 a v roku 2000 a rozsudky vychádzali zo skutkového zistenia, v zmysle ktorého žalovaný neoprávnene užíval pozemok s parcelným č. XXX a pokiaľ úrodu, ktorá na nej vzišla zbral, tak sa bezdôvodne obohatil na úkor žalobcu.

1.2. Žalovaný podal návrh na obnovu konania vo veci sp. zn. 10C/578/2002 prebiehajúcu na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 13C/221/2013, ktorý odôvodnil tým, že sú tu nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní a ktoré môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci, resp. možno vykonať dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní,

keďže Okresný úrad Trebišov, odbor pozemkový a lesný odbor mu zaslal stanovisko z 3. októbra 2013 pod č. OU-TV-PLO-2013/00303, v ktorom sa konštatuje, že v rozhodnutí Okresného úradu v Trebišove odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva číslo jednania D98/01003-Ca z 23. júla 1998 došlo k chybnému údaju vo výrokovej časti, keďže pri vymieraní, súčasťou náhradných pozemkov bola zahrnutá do náhradného pozemku aj parcela č. KNXXX k. ú. W., ktorá ale vo vyhotovenom rozhodnutí absentuje. Túto náhradnú parcelu žalovaný prenajal od uvedeného pozemkového spoločenstva nájomnou zmluvou od 01. januára 1998 a preto žalovaný bol oprávneným užívateľom sporného pozemku a žalobca POLNOTREND Trebišov a.s. neoprávnene zasiahol do pozemkov, ktoré mal žalovaný v oprávnenej držbe a preto žalovaný nemohol žalobcovi spôsobiť škodu, keďže užíval iba jemu patriaci vlastný pozemok.

1.3. Okresný súd Trebišov uznesením z 10. septembra 2014 č. k. 3C/221/2013 - 35 povolil obnovu konania vo veci vedenej na Okresnom súde Trebišov pod č. 10C/578/2002, ktoré nadobudlo právoplatnosť 12. októbra 2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 31. augusta 2015 sp. zn. 9Co/7/2015 a v súlade s ich právnymi závermi opätovne pristúpil aj k posúdeniu predmetnej právnej veci, pričom dospel k záveru po opätovnom vykonaní dokazovania, jeho vyhodnotení a právnom posúdení veci v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka, že žalovaný bol oprávneným užívateľom sporného pozemku, keďže v spornom rozhodnutí z 23. júla 1998 číslo jednania D/98/01003-CA došlo k chybnému údaju vo výrokovej časti rozhodnutia, ktorá spočívala v tom, že výmer v časti „stav zmeny“ udáva parcelu č. XXX - diel a/ o výmere 48595 m², druh pozemku orná pôda, ale vo výrokovej časti vytýčenia náhradných pozemkov k.ú. W., sa táto parcela č. KNCXXX nenachádza a rovnaký stav sa konštatuje aj ohľadom parcely č. XXX diel c) o výmere 2580 m², druh pozemku, orná pôda s odkazom aj na obsah pripojeného spisu Okresného úradu Trebišov, pozemkový a lesný odbor č. D98/01003-Ca.

1.4. Keďže žalobca v konaní nepreukázal, že by mal byť užívateľom spornej parcely, pričom evidenčné listy v zmysle Katastrálneho zákona nie sú záväzné údaje katastra nehnuteľností, žalobu žalobcu zamietol.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj len odvolací súd) rozsudkom z 23. januára 2020 sp. zn. 3 Co/12/2019, odvolaním žalobcu napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

2.1. Odvolací súd sa v zmysle § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku, mal za to, že súd prvej inštancie zo zisteného skutkového stavu z hľadiska vyhodnotenia sporných a nesporných skutočností, vykonané dôkazy vyhodnotil v zmysle procesných ustanovení o vyhodnotení dôkazov účinných v čase rozhodnutia súdu, čím dospel k správnym skutkovým zisteniam, z ktorých vyvodil aj správny právny záver a svoj rozsudok aj náležite odôvodnil, pričom svojím procesným postupom neznemožnil žalobcovi uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, aby došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

2.2. Odvolací súd konštatoval, že ani v podanom odvolaní žalobca neuviedol nové skutočnosti v zmysle § 266 CSP a preto boli jeho odvolacie námietky vo veci právne irelevantné, keďže jednoznačne nemožno pričítať bezdôvodné obohatenie strane sporu, t.j. žalovanému, ktorý z dôvodu chybného zápisu bol oprávneným užívateľom sporného pozemku, ktorý aj dobromyseľne užíval s tým, že evidenčné listy v zmysle katastrálneho zákona, od ktorých odvíja svoj nárok žalobca, nie sú záväzné údaje katastra nehnuteľností, a preto nemohli preukazovať hodnoverne tú skutočnosť, že žalobca by mal byť užívateľom spornej parcely.

Vecnú správnosť záveru súdu prvej inštancie so zreteľom na zamietnutie žaloby žalobcu nemohli zmeniť ani odvolacie námietky odvolateľa so zreteľom na predmet konania, a skutočnosť, že v čase daného skutkového stavu, došlo zo strany žalovaného ku konaniu, od ktorého žalobca odvíjal svoj nárok, pričom žalobca bol dobromyseľný, a to vzhľadom na všetky v tom čase existujúce rozhodnutia, resp. iné doklady, týkajúce sa sporného pozemku o tom, že mu patrí užívacie právo k pozemku, a preto toho času zistený skutkový stav nemôže mať vplyv spätne do minulosti na fakt, že žalobca bol dobromyseľný v tom, že mu právo užívať pozemok v roku 2000 patrilo, keďže v tomto konaní bola jednoznačne spochybnená dobromyseľnosť žalobcu a to so zreteľom na v súčasnosti preukázané dôkazy zo strany žalovaného a vykonané zmeny v zápise predmetnej nehnuteľnosti.

3. Proti rozsudku krajského soudu podal dovolání žalobce, a to z důvodu podle § 420 písm. f/ Civilního sporového řádku: „lebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Žalobca má za to, že v konaní pred Krajským súdom v Košiciach došlo k chybe uvedenej v ustanovení § 420 písm. f CSP, pretože nesprávnym procesným postupom bolo žalobcovi znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.“

V ďalšom žalobca uviedol, že odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne nevysporiadal s dôkazmi, ktoré jasne preukazujú dobromyseľnosť držby sporného pozemku žalobcom v rozhodnom čase a jeho rozhodnutie je preto vecne neprávne a zároveň nepreskúmateľné. V tomto smere poukázal na viaceré rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky ako aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Podrobne ďalej žalobca rozoberal body odôvodnenia rozsudku krajského súdu a opätovne sa vyjadroval k vykonaným dôkazom, s ktorých hodnotením vyjadril nesúhlas. Žiadal preto rozsudok krajského súdu zrušiť a vec vrátiť na nové konanie.

4. K dovolaniu sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý navrhol dovolanie žalobcu odmietnuť a priznať mu nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Mal za to, že postupom krajského súdu, ktorý pri odôvodnení svojho rozhodnutia využil svoje zákonné právo a stotožnil sa so závermi rozhodnutia súdu prvej inštancie nedošlo k porušeniu práv žalobcu na spravodlivý proces.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj najvyšší súd, dovolací súd) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 ods. 1 CSP.

7. Žalobca (ďalej aj dovolateľ) vyvodzoval prípustnosť podaného dovolania na základe ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. V dôsledku viazanosti dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP), dovolací súd neprejednáva (ex officio) dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatnený dovolací dôvod; ide o posilnenie dispozičného princípu v dovolacom konaní (deetatizáciu dovolania), pri plnom rešpektovaní autonómie a zodpovednosti dovolateľa, pri rozhodovaní o tom, či podá dovolanie, aký dovolací dôvod uplatní a akým spôsobom ho vymedzí. S tým súvisí aj procesná neutralita dovolacieho súdu, ktorý pri prípadných vadách dovolania tieto pri riadnom zastúpení dovolateľa nenapráva.

9. Podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky zmyslom a účelom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (aj čl. 6 ods. 1 dohovoru) je zaručiť každému reálny prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu o veci konať a rozhodnúť (m.m. I. ÚS 62/97, II. ÚS 26/96). K porušeniu základného práva na súdnu ochranu by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (napr. I. ÚS 35/98). Z judikatúry tiež vyplýva, že ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/94). Obsah práva na súdnu ochranu v čl. 46 ods. 1 ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu,

ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 26/94). K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto („každý“) domáha svojho práva na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná, alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktoré je v rozpore so zákonom (porovnaj III. ÚS 7/08).

9.1. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, 5Cdo/57/2019 9Cdo 269/2021).

9.2. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach uvádza, že povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (m.m. III. ÚS 328/05, III. ÚS 116/07). Všeobecný súd by mal ozrejmiť svoje myšlienkové pochody, spôsob hodnotenia dôkazov, skutkové zistenia a vyvedené právne závery takým spôsobom, aby výsledok rozhodovacej činnosti bol jasný, zrozumiteľný a dostatočne odôvodnený (III. ÚS 311/07). Ústavný súd Slovenskej republiky tiež zdôrazňuje, že všeobecný súd by nemal byť vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení nekoherentný, t.j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver (I. ÚS 243/07, I.ÚS 155/07, I.ÚS 402/08).

10. Žalobca tvrdí, že procesným postupom krajského súdu došlo k zásahu do jeho práva na spravodlivý súdny proces a to tým, že rozsudok krajského súdu je nepreskúmateľný a preto vecne nesprávny.

11. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

11.1. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Dovolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že nie je opodstatnené tvrdenie dovolateľa, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil, resp. že je nepreskúmateľné. Tým skôr, že žalobca v dovolaní nad rámec dôvodov opodstatňujúcich mimoriadny opravný prostriedok (dovolanie nesmie byť vnímané ako ďalší „tretí“ opravný prostriedok) sa podrobne ku každému bodu („nepreskúmateľného“) rozsudku podrobne vyjadruje a spochybňuje správnosť jeho záverov.

12.1. Podľa dovolacieho súdu, odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím prvoinštančného súdu, nemožno považovať za neodôvodnený. V prejednávanej veci sa odvolací súd v odôvodnení svojho (dovoláním napadnutého) rozhodnutia v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci. Odvolací súd konštatoval správnosť odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, v podstatných bodoch naň odkázal a na doplnenie jeho správnosti uviedol ďalšiu argumentáciu (body 15. a 16. rozsudku odvolacieho súdu). Dovolací súd pripomína, že rozsudok súdu prvej inštancie tvorí s rozsudkom odvolacieho súdu jeden celok a tak k nemu treba pristupovať. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv dovolateľa. Žalobca tak neopodstatnene namietal existenciu vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

13. Rovnako prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nezakladá ani to, že napadnuté

rozhodnutie odvolacieho súdu by (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, t. j. nesprávnom právnom posúdení veci (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017).

14. Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné, preto dovolanie ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

15. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.